

2. Енциклопедія «Українська мова». URL : <http://litopys.org.ua/ukrmoва/um107.htm>

3. Лариса Масенко. Суржик : історія формування, сучасний стан, перспективи функціонування. URL : <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1061c1f2>

4. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити: Посібник. За заг. ред. О. Сербенської. Львів : Світ, 1994.

5. Красницька А. В. Юридичні документи : техніка складання, оформлення та редагування : Посібник. 2-е вид., доп. і переробл. Київ : Парламент. вид-во, 2006. 528 с.

6. Резніченко М. О. Проблема суржику у професійному спілкуванні юриста. Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи [Текст] : матеріали XVII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 25 листоп. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 214 с. с. 212-214.

Скончій Валерія Олександрівна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
факультету підготовки фахівців для органів
досудового розслідування Одеського
державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Маковій Віктор
Петрович, завідувач кафедри цивільно-
правових дисциплін Одеського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

СУЧАСНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Термінологія цивільного права є важливою складовою сфери юриспруденції, яка визначає і регулює правові відносини між громадянами та юридичними особами в суспільстві. Ця тема відіграє важливу роль у правовому просторі, оскільки вона визначає набір понять, термінів, та правових принципів, що визначають права та обов'язки людей у цивільних відносинах.

Термінологія цивільного права включає в себе спеціалізовану лексику та визначення, які допомагають юристам, суддям та громадянам зрозуміти й застосовувати закони та норми цивільного права. Вона є ключовим інструментом для роз'яснення правових актів, укладення угод, та вирішення спорів у цивільних справах.

У цьому контексті, розуміння та дотримання термінології цивільного права є важливими для забезпечення справедливості та дотримання прав та обов'язків всіх учасників цивільних відносин. Ця

тема є актуальною та важливою для розуміння та дотримання правових норм у цивільному суспільстві.

Із розвитком суспільства та держави виникають нові об'єкти, які потребують правового регулювання, і це призводить до створення нових нормативних установлень. Це, в свою чергу, створює потребу у використанні нової термінології для єдиної і зрозумілої інтерпретації та застосування правових понять. Незважаючи на те, що неможливо вплинути на виникнення нових термінів і їхнє наукове осмислення, важливо здійснювати ретельний аналіз термінів і категорій, які несуть правове значення в національних нормативних актах. Об'єктивні зміни в легальній терміносистемі мають відобразитися в найменуваннях цивільних досліджень.

Слід зауважити, що існують різні причини виникнення нових термінів у сфері цивільного права, тому підходи до їх вивчення повинні бути різноманітними. Однією з таких причин є внутрішній розвиток вітчизняного цивільного законодавства, зростання цивільного обороту та виникнення нових об'єктів, які не були відомі на момент створення Цивільного кодексу України. Багато термінів у галузі цивільного права з'явилися через адаптацію і запозичення понять з інших правових систем, включаючи зарубіжний досвід [1, с. 152].

Коли ми впроваджуємо новий термін, що дозволяє нам точніше визначити певне явище, дію, межі застосування вже існуючого поняття, регулювати права та обов'язки суб'єктів, створювати правові відносини і встановлювати правовий режим, ми повинні ретельно аналізувати та надавати цьому терміну ясність. Навіть за відсутності одного офіційного реєстру юридичних термінів, нові категорії повинні бути зрозумілі для всієї юридичної спільноти з метою їх однакового застосування.

З цього погляду, важливим є формування юридичної термінологічної системи, яке неминуче пов'язане із використанням запозичених термінів. Це може означати, що терміни іншомовного походження можуть не мати аналогів у вітчизняному праві або мати аналоги, але використовуватися з іншим значенням.

У формуванні юридичної термінологічної системи неодмінно було використано іншомовні терміни. Ці іншомовні терміни можуть або не мати аналогів у вітчизняному праві, або мати аналоги, проте використовуватися в іншому контексті. У процесі реформи цивільного законодавства важливо враховувати не лише конструкції та моделі чужоземного права, але і багаторічний правовий досвід, накопичений провідними правовими системами Західної Європи, оскільки історично між ними і Україною існує глибокий зв'язок.

Незважаючи на важливість історичного правового досвіду та правової спадщини України для становлення та розвитку вітчизняного

цивільного права, потрібно враховувати, що в сучасному світі способи взаємодії та комунікації радикально змінилися. Тенденція розвитку, спрямована на адаптацію англо-американського правового досвіду, яка стала видимою ще в середині 1990-х років, призвела до того, що термінологія англо-американського права значно поширилася в українському законодавстві [2, с. 190-192].

Однак існує певна проблема в адаптації іншомовних термінів у вітчизняному праві, а саме те, що іноді відбувається трансформація їх сутності. Механічне перенесення іншомовних формулювань не завжди виявляється ефективним, оскільки їхнє первинне призначення, правова природа та інші характеристики можуть значно відрізнитися від того, що існує в Україні, включаючи правові традиції та законодавчу техніку. Тому запозичення іншомовних термінів повинно бути обґрунтованим і розумним, особливо, якщо в країні відсутні єдність у підходах та розумінні їх значення.

Наприклад, коли науковці намагалися науково оцінити "криптовалюту," вони спробували віднести її до різних категорій, таких як об'єкт цивільних прав, інше майно, майнове право, специфічний товар, розрахункова грошова одиниця, бездокументарний цінний папір та інші. Проте на сьогоднішній день питання про це явище залишається відкритим як в теоретичному, так і в нормативному плані, і це породжує проблеми в правовому застосуванні, які можна спостерігати у випадку відомої справи програміста П. Дурова. Блокчейн-платформа Telegram Open Network (TON), яку створив Павло Дуров, задумувалася як глобальна екосистема зі своєю криптовалютою (Gram), за допомогою якої можна було б оплачувати товари та послуги. Однак Комісія з цінних паперів та ринків США (SEC) вимагала тимчасової судової заборони на емісію криптовалюти. Представники SEC стверджували, що Gram є цінним папером, і тому емітент повинен був розкрити інформацію про свою діяльність та інвесторів відповідно до вимог американського законодавства [3, с. 76].

Однією з проблем є неправильне розуміння значення лексичних одиниць, що потребують уточнень. Особливість правотворчості полягає у тому, що вона відображає нормативні потреби суспільного життя та відображає нормативне ставлення до реальної об'єктивності, опосередковане через інститути суспільної влади. Цей спосіб мислення, що його можна назвати «юридичним способом мислення», породжує та використовує спеціальні (юридичні) поняття, за допомогою яких виражаються певні нормативні потреби [4, с. 52].

Отже, будь-яке використання іноземних категорій повинно бути зроблене систематично, оскільки вони стають важливою частиною наукового термінологічного апарату, чинного законодавства та практики застосування права. При цьому необхідно підтримувати

рівень зручності їх використання для опису правового явища. Запозичення нових термінів є необхідним у двох випадках: по-перше, коли відсутня аналогічна лексична одиниця у вітчизняному праві; по-друге, коли існує реальна потреба у єдиному підході до визначення змісту правового явища.

Список використаних джерел

1. Кондратюк-Антонова Т. В. Юридична термінологія: філософсько-правовий аспект. Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 30 листоп. 2017 р.) : у 2 ч. / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. Ч. 1. 252 с.

2. Колотілова І. О. Судові рішення та рішення суду: співвідношення понять Збірник наукових праць. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція, Одеса. 2014. № 10-2. Т. 1. С. 190 -192;

3. Фролова О. В. Місце ухвал суду в системі судових актів України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія юридична. Випуск 3. Т. 1. 2014. С. 76.

4. Пам'ятка працівника Національної поліції України: інформаційно-довідкові матеріали / уклад.: І. В. Клименко, Д. В. Швєць, О. О. Євдокімова, Я. С. Посохова. Харків : ХНУВС, 2017 р. 52 с.

Скрипльов Владислав Володимирович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
*Науковий керівник: Ялова Оксана
Володимирівна*, доцент кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ СПІЛКУВАННЯ МОЛОДІ

Рідна мова для кожного народу – це батьківська мова, це фольклор, це пісня, і, врешті-решт, це титульна сторінка історії певної нації, її культури. Одним словом, це запорука державності. Мова була, є та надалі залишається наріжним каменем національної єдності й національної безпеки. Рідна українська мова для українців – запорука виживання українського етносу – сили нації. Без нації не буде держави. За вченням Вільгельма фон Гумбольдта, мова є виявленням духу народу. Мова відтворює рівень потужності духовної енергії народу для гартування національної сили [2, с. 47].